

DRAFT

DG NEAR
Smjernice i strateški pravci za podršku EU civilnom društvu u regiji
proširenja
2021-2027

RADNI NACRT

19.02.2021.

Smjernice za podršku Evropske unije civilnom društvu u zemljama proširenja, 2014-2020 (SEUCD – EUCSG) razvijene su 2013. godine. Revidirana verzija temelji se na naučenim lekcijama i povratnim informacijama dobijenim od predstavnika OCD, javnih institucija i drugih aktera tokom različitih događaja – posebno na Forumu civilnog društva zapadnog Balkana i Turske, koji se održao u Skoplju, u Sjevernoj Makedoniji, 22. i 23. januara 2020, putem online konsultacija održanih tokom 2020; {i konsultacija u svim zemljama korisnicima instrumenta IPA u februaru i martu 2021}. Revidirana verzija se također nadograđuje na nalaze iz izvještaja o evaluaciji programa za civiln društvom iz 2017. g.

DRAFT

Ovim Smjernicama opisuje se na koji način će EU podržavati civilno društvo u regionu proširenja u periodu 2021-2017, u kontekstu agende za proširenje. Njihova namjena odnosi se na trostruku publiku:

- **Za osoblje EU:** da im se pomogne prilikom pripreme i implementacije podrške EU civilnom društvu i prilikom monitoringa efektivnosti podrške; prilikom analize evolucije stanja u oblasti civilnog društva kod korisnika instrumenta IPA, u radu na ocjenjivanju progressa u postizanju političkog kriterija iz Kopenhagena i progressa u grupi fundamentalnih pitanja u kontekstu pregovora o pristupanju;
- **Za donosiocje politika i službenike u regionu:** da razumiju standarde i očekivanja u smislu sopstvene podrške koju korisnik instrumenta IPA pruža civilnom društvu – prije svega u smislu poticajnog okruženja za civilno društvo i njegovog uključivanja u donošenje javnih politika i proces integracija u EU; kao i da im se pomogne u razvoju i monitoringu sopstvenih strategija za razvoj civilnog stručtva.
- **Za civilno društvo u regionu:** da poznaju standarde prema kojima trebaju raditi, u smislu njihovih kapaciteta, profesionalizma, efektivnosti, otpornosti, nezavisnosti i odgovornosti.

Dokument predstavlja ciljeve podrške EU civilnom društvu unutar tri ključne oblasti: 1) poticajno okruženje; 2) saradnja između civilnog društva i vlasti/institucija zemlje korisnice instrumenta IPA i 3) kapacitet i otpornost OCD. U dokumentu su predstavljeni i indikatori kojima se mjeri progres pružene podrške te mjerila kojima se teži.

Podrška EU civilnom društvu unutar politike proširenja nastaviti će s fokusom na afirmisanje i stimulisaje participatorne demokratije te će imati za cilj ostvarivanje sljedećih specifičnih ciljeva:

- **Poticajno okruženje za civilno društvo**
 - o Poticajno pravno i političko okruženje za ostvarivanje fundamentalnih sloboda i prava, s fokusom na udruživanje, okupljanje i izražavanje;
 - o Poticajno finansijsko okruženje koje podržava održivost OCD, uz adekvatno finansiranje sektora
- **Ojačani odnosi između OCD i vlasti/institucija zemlje korisnice instrumenta IPA**
 - o Civilno društvo i javne institucije rade na zajedničkim interesima u partnerstvu putem dijaloga i saradnje, na osnovu spremnosti, povjerenja i uzajmanog uvažavanja.
- **Ojačana otpornost i kapacitet OCD**
 - o Sposobne, transparentne i odgovorne OCD;
 - o Strateški vođene i podržane OCD;
 - o Resursne OCD

Mjerila, rezultati i specifični ciljevi **predstavljaju set standarda**. Oni su u pogledu poticajnog okruženja za civilno društvo i odnose između OCD i vlasti/institucija zemlje korisnice instrumenta IPA usidreni u međunarodnom i regionalnom okviru za ljudska prava, uključujući Povelju EU o ljudskim pravima i Konvenciju o zaštiti ljudskih prava. Oni su usklađeni s mnogim preporukama, mišljenjima, smjernicama, kodeksima ponašanja i drugim dokumentima usvojenim od strane Vijeća Evrope, Organizacije za sigurnost i saradnju u Evropi, EU, OECD i drugih međuvladinih foruma. Što se tiče otpornosti i kapaciteta civilnog društva, smjernice uzimaju inspiraciju primarno iz dva glavna pokušaja samoprocjene i uspostave standarda koje je civilno društvo razvilo na globalnom nivou: Globalni standard za odgovornost OCD i Civicusov indeks civilnog društva.

Način na koji korisnici instrumenta IPA razmatraju ova pitanja je bitan aspekt u okviru političkog kriterija, o kom Komisija izvještava u kontekstu godišnjeg paketa proširenja. Također se razmatra i u kontekstu pregovora o pristupanju, uključujući i u pogledu fundamentalnih pitanja revidirane metodologije za proširenje koja je osvojena u 2020.¹

DRAFT

¹ VM (2020) 57 finalna: Poboljšanje procesa pristupanja – Vjerodostojna perspektiva EU-a za zapadni Balkan

1. CIVILNO DRUŠTVO I PARTICIPATORNA DEMOKRATIJA – POTREBA ZA ODRŽIVI RAZVOJ

U članu 49. Ugovora o Evropskoj uniji utvrđuje se da svaka evropska država koja poštuje principe ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti, vladavine zakona i poštivanja ljudskih prava, uključujući i prava osoba pripadnika manjina, i koja se obavezuje promovirati ih, može podnijeti zahtjev za članstvo u Uniji. O snaženo civilno društvo igra važnu ulogu u osiguravanju poštivanja pomenutih principa u praksi i predstavlja suštinsku komponentu demokratije. OCD su partneri od suštinskog značaja u ostvarivanju dugoročne transformativne društvene promjene.

Region proširenja suočava se s nizom izazova, u poljima poput vladavine zakona, korupcije, organizovanog kriminala, ekonomskog razvoja, zaštite okoline i društvene kohezije. Akteri iz reda civilnog društva mogu dati značajan doprinos u rješavanju ovih izazova putem aktivnosti zagovaranja, monitoringa i nadzora na nivou korisnika instrumenta IPA-e, regionalnom i lokalnom nivou.

Kad je riječ o demokratskom upravljanju, vladavina zakona i fundamentalna prava, uključujući slobodu udruživanja, okupljanja, izražavanja, te prava manjina, civilno društvo može kreirati potražnju kod vlasti/institucija zemlje korisnice instrumenta IPA za većim nivoom transparentnosti, odgovornosti i efektivnosti te fasilitirati stavljanje fokusa na potrebe građana.

OCD u regionu proširenja su pokazale sposobnost da iniciraju efektivne antikorupcijske inicijative; da doprinesu procesima regionalne integracije i pomirenja; da jačaju medijski pluralizam i slobodu izražavanja; da pokreću kampanje za jednakost spolova i borbu protiv diskriminacije; i da promovišu socijalnu inkluziju i socijalna i radna prava, održive politike i prakse u okviru zaštite okoliša; i da pomažu građanima u hitnim situacijama.

Pored toga, angažman civilnog društva u procesu proširenja može doprinijeti dubljem razumijevanju građana o reformama koje su potrebne da bi se ispunili uslovi za članstvo u EU. Ovim se može pomoći da se osigura da pristupanje EU nije samo institucionalna vježba koju predvode vlasti, već i da se temelji na istinskom građanskom učesšću u javnoj debati. Ovo je ključno da bi se ostvarile dobro-informisane odluke o članstvu u EU na kraju tog procesa. Zbog svih ovih razloga, EU je čvrsto opredijeljena podržati dinamičnom civilnim društvu u regionu proširenja.

2. KO SU ČLANOVI CIVILNOG DRUŠTVA?

Civilno društvo obuhvata široki niz aktera koji imaju različite uloge i misije. Definicije se razlikuju zavisno od vremena i konteksta.

EU smatra da OCD obuhvataju sve nedržavne i neprofitne strukture, nestranačke i nenasilne grupe putem kojih se ljudi organizuju u nastojanju da ostvare zajedničke ciljeve i ideale, bilo da se radi o političkim, kulturnim, socijalnim ili ekonomskim. Radeći sa lokalnog nivoa prema državnom, na regionalnom ili međunarodnom nivou, OCD obuhvataju kako urbane tako i ruralne organizacije, formalne i neformalne, zatim, organizacije koje imaju članove, koje se vode ciljom ili one koje se baziraju na pružanje usluga. Među njima, organizacije u zajednici, nevladine organizacije, vjerske organizacije, fondacije, istraživačke institucije, organizacije za prava žena i LGBTIQ populacije, zadruge, profesionalna i poslovna udruženja, te neprofitni mediji. Sindikati i organizacije poslodavaca, tzv. socijalni partneri formiraju posebnu kategoriju OCD.

EU uvažava raznolikost OCD i specifičnosti te angažuje transparentne, odgovorne i sposobne OCD, koje su opredijeljene prema društvenom progresu i osnovnim vrijednostima mira, slobode, jednakih prava i ljudskog dostojanstva.

3. CIVILNO DRUŠTVO – TEMELJ AGENDE PROŠIRENJA

Afirmativno okruženje za civilno društvo te odnosi između civilnog društva i nadležnih vlasti/institucija zemlje korisnice instrumenta IPA važne su komponente temeljnih pitanja.

Uloga podrške EU u toj oblasti je, dakle, još važnija.

Organizovano učešće OCD u donošenju politika i odluka je ključni prioritet za EU². Zakoni, politike i programi se moraju osmisliti, implementirati i ocijeniti na otvoren, transparentan i inkluzivan način, a potrebno je i da pravilno integrišu postizanje i ispunjenje ljudskih prava.

Uz Informaciju „Korijeni demokratije i održivog razvoja: Saradnja Evrope sa civilnim društvom u oblasti vanjskih odnosa”³ 2012. godine, Evropska komisija (EK) je utvrdila skup preduslova i prioriteta za podršku organizacijama civilnog društva u kontekstu vanjskih odnosa.

Za region proširenja, ovi uslovi su 2013.g. „prevedeni“ u detaljniju alatku tj. u sredstvo za monitoring razvoja civilnog društva u zemljama proširenja – *Smjernice za podršku EU civilnom društvu u zemljama proširenja 2014-2020*. Sličan okvir je 2014. godine utvrđen i za medije - *Smjernice za podršku EU slobodi i integritetu medija u zemljama proširenja, 2014-2020*.

Stanje u oblasti afirmisanja okruženja za civilno društvo je dio političkog kriterija za pristupanje EU. Od 2014. godine, civilno društvo se tretira u godišnjim izvještajima EK tretira kao pod-poglavlje “Demokratija” pod Političkim kriterijom, a 2008. je uspostavljen jedinstveni sveobuhvatni finansijski okvir za podršku civilnom društvu u regionu – Program za civilno društvom.

Strategija za zapadni Balkan⁴ poziva na struktuisan dijalog sa osnaženim civilnim društvom, te ističe potrebu za poticajnim okruženjem za OCD. Dalje, Evropska komisija se u internom programu EU za bolju regulative obavezuje da će bliže slušati građane i druge aktere te se obavezuje i da će osigurati da oni na koje se politike odnose imaju priliku da doprinesu njihovom unapređenju. U Agendi za održivi razvoj 2030. i u okviru novog konsenzusa u EU o razvoju, ponavlja se ovo opredjeljenje, i poziva se na jača i inkluzivnija partnerstva među višestrukim akterima.

Uz informaciju o *Unapređenje procesa pristupanja 2020 –Vjerodostojna perspektiva EU-a za zapadni Balkan* uveden je ključni novitet: u novoj metodologiji, trenutna pregovaračka poglavlja bi u budućnosti bila grupisana u šest tematskih skupina: fundamentalna pitanja; unutrašnje tržište; kompetitivnost i inkluzivni rast; zelena agenda i održiva povezivost, resursi, poljoprivreda i kohezija; i eksterni odnosi. Pregovori o fundamentalnim pitanjima - koji obuhvataju vladavinu zakona, demokratske institucije i javnu upravu će se prvi otvoriti i zadnji zatvoriti, te će oni odrediti sveukupni tempo pregovora⁵.

² VM (2012) 492 finalna: Korijeni demokratije i održivog razvoja

³ <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0492:FIN:EN:PDF>

⁴ VM (2018) 65 finalna: Vjerodostojna perspektiva proširenja za zapadni Balkan i pojačan angažman EU na zapadnom Balkanu

⁵ VM (2020) 57 finalna: Poboljšanje procesa pristupanja - Vjerodostojna perspektiva EU za zapadni Balkan

4. PODRŠKA EU CIVILNOM DRUŠTVU U KONTEKSTU PROŠIRENJA

U periodu 2021-2027, sveukupni cilj podrške EU u okviru politike proširenja je **jačati participatorne demokratije i proces približavanja EU** u regionu proširenja kako slijedi:

- a) **Postizanje okruženja koje je poticajno za rad i aktivnost civilnog društva;**
- b) **Jačanje odnosa između OCD i vlasti/institucija zemlje korisnice instrumenta IPA; i**
- c) **Jačanje kapaciteta i otpornosti OCD-a da budu efektivniji i odgovorniji nezavisni akteri**

Specifični ciljevi, detaljni indikatori rezultata i izvori verifikacije ponuđeni su u okviru rezultata u Aneksu A. U nastavku je ponuđen pregled sveukupnih ambicija.

4.1 Poticajno okruženje

Zemlja koja se želi pridružiti EU mora imati odgovarajuće **pravno, pravosudno i administrativno okruženje** za ostvarivanje fundamentalnih sloboda i prava, s fokusom na udruživanje, okupljanje i izražavanje. To uključuje prava poput formalizovanih, transparentnih i nediskriminacijskih procedura registracije, slobodnog i nezavisnog rada i saradnje između građana – formalne i neformalne- i odsustva neproporcionalnog ili neopravdanog uplitanja države.

4.2 Odnosi između OCD i IPA beneficiary authorities/institutions

Učešće civilnog društva je ključni faktor u osiguravanju dobre uprave i razvijanju kvalitetnih zakona i održivih politika koje odražavaju potrebe ljudi i koje su prihvaćene od strane onih na koje se one odnose. To se odnosi i na reforme koje zemlja treba implementirati da bi ispunila uslove za članstvo u EU. **Strukture i mehanizmi za saradnju između javnih institucija i OCD** bi trebali omogućiti puni angažman OCD u procesu odlučivanja. **Slobodan, jasan i dostupan protok informacija** o pitanjima od javnog interesa je od kritične važnosti. Minimalni standardi konsultacija se trebaju ispoštovati, uključujući **funkcionalne mehanizme za povratne informacije**.

4.3 Kapacitet i otpornost OCD

OCD imaju više oblika i rade s različitim stepenom formalnosti. EU uvažava raznolikost OCD i specifičnosti te angažuje transparentne, odgovorne i sposobne OCD, koje dijele opredjeljenje prema društvenom progresu i osnovnim vrijednostima mira, slobode, jednakih prava i ljudskog dostojanstva. Komisija će angažovati OCD koje su opredijeljene prema jačanju sopstvene otpornosti i kapaciteta da ostvare svoju misiju. Kao akteri participatorne demokratije i društvenog progressa, OCD moraju raditi i na poboljšanju i očuvanju svoje **autonomije, reprezentativnosti i odgovornosti**. To uključuje primjer jačanja baze članstva i poštivanje visokih unutrašnjih standarda upravljanja. EU će podržati OCD i u povećanju njihove **učinkovitosti** na postizanju održivih rezultata u svojim respektivnim socio-političkim sredinama (lokalnim, centralnim, regionalnim) i u **tematskim oblastima njihovih misija**. To može obuhvatati podršku u njihovim nastojanjima da poboljšaju svoje analitičke kapacitete, kapacitete za vršenje monitoringa i zagovaranja te umrežavanja, koaliranja i aktivnog angažmana u procesima donošenja politika i odluka. Konačno, finansijska stabilnost zahtijeva razvoj članova i unapređene kapacitete za finansiranje iz raznih izvora, ciljajući i na javne kao i na privatne izvore prihoda.

5. TEMELJI SMJERNICA ZA OCD

Specifični ishodi i indikatori predstavljeni u ovim Smjernicama temelje se na čvrstom setu međunarodnih standarda.

Specifični ciljevi za poticajno okruženje i odnose između OCD i vlasti/institucija zemlje korisnice instrumenta IPA su usidreni u međunarodnom i regionalnom okviru ljudskih prava, uključujući Povelju EU o ljudskim pravima i Konvenciju o zaštiti ljudskih prava.

Oni su dalje usklađeni s mnogim preporukama, mišljenjima, smjernicama, kodeksima ponašanja i drugim dokumentima usvojenim od strane Vijeća Evrope, Organizacije za sigurnost i saradnju u Evropi, EU, OECD i drugih međuvladinih foruma.

Što se tiče otpornosti i kapaciteta civilnog društva, smjernice uzimaju inspiraciju primarno iz dva glavna pokušaja samoprocjene i uspostave standarda koje je civilno društvo razvilo na globalnom nivou: Globalni standard za odgovornost OCD⁶; i Civicusov indeks civilnog društva⁷.

Smjernice doprinose implementaciji procesa pristupanja u skladu s političkim kriterijom iz Kopenhagena i revidiranom metodologijom pristupanja; a doprinose i operacionalizaciji političkih prioriteta (novog instrumenta pretpristupne pomoći – IPA III. Direktno su povezane sa sljedećim specifičnim ciljevima instrumenta:

- a) Ojačati vladavinu zakona, demokratiju i poštivanje ljudskih prava, fundamentalnih prava i međunarodnog prava, ojačati civilno društvo i sigurnost te poboljšati upravljanje u oblasti migracije, uključujući i upravljanje granicom;
- b) Povećati efektivnost javne administracije i podršku strukturalnim reformama i dobrom upravljanju na svim nivoima⁸.)

U okviru rezultata predstavljenih u Aneksu A navodi se specifično porijeklo indikatora ishoda i rezultata odabranih za ove smjernice.

6. PODRŠKA EU

DG NEAR (Generalni direktorat NEAR – program za susjedsku politiku i pregovore o proširenju) će ponuditi kombinaciju političke i finansijske podrške kako bi se akterima pomoglo u ostvarivanju njihovih strateških ciljeva.

U okviru svoje **političke podrške**, Komisija će poticati kandidate i potencijalne kandidate da kreiraju zakone koje su poticajni za civilno društvo u ispunjavanju svojih funkcija. Podrškom će se promovirati uključivanje civilnog društva u proces pret-pristupanja, uključujući i u formulisanje, implementaciju i monitoring sektorskih strategija za finansijsku pomoć EU, koje će se osnažiti u okviru IPA III.

Komisija će nastaviti pružati **finansijsku pomoć** putem mješavine modaliteta finansiranja kako bi se odgovorilo na različite tipove OCD, potreba i konteksta. Nadograđujući se na iskustvo IPA II, pažnja će se i dalje davati potrebi za dugoročnim angažmanom; izgradnji partnerstava i koalicija; i radu sa manjim organizacijama, posebno kroz podgrantove (finansijska podrška trećim stranama) i putem fleksibilnih mehanizama podrške da bi se odgovorilo na njihove posebne potrebe.

⁶ <https://accountablenow.org/the-global-standard-for-cso-accountability/>

⁷ <https://www.civicus.org/view/media/CSIAssessingandStrengtheningCivilSocietyWorldwide.pdf>

⁸ Zabilješka o finalnoj verziji Uredbe o IPA III kad bude dostupna

Kao i u prethodnom periodu, podrška će se pružati i putem **bilateralnih i regionalnih** kanala i bit će usmjerena na rad na **lokalnom, centralnom i regionalnom nivou**.

Specifični output projekta i aktivnosti te oblasti tematskog fokusa će se definisati tokom redovnih detaljnih faza planiranja programa i ugovaranja.

Podrška civilnom društvu pružat će se i u okviru sektorskih programa kroz mjere koje jačaju ulogu i kapacitete za aktivno učešće u formulaciji i implementaciji sektorskih strategija za finansijsku pomoć EU.

EU prepoznaje da istinska kultura aktivnog građanstva zahtijeva lokalno "vlasništvo" i raznolik i stabilan izvor i privatnog i javnog finansiranja. Kako se korisnici instrumenta IPA približavaju pristupanju, Komisija će podržati OCD u nastojanima da postanu manje ovisne o međunarodnim donatorskim sredstvima, uključujući i sredstva EU.

7. MJERENJE REZULTATA I UTICAJA

Izvan okvira za **monitoring na nivou projekta**, u skladu s internim procedurama DG NEAR, EU će analizirati sveukupnu efektivnost svoje podrške i evoluciju stanja civilnog društva u zemlji korisnici instrumenta IPA.

To će se raditi putem **godišnje vježbe participatornog monitoringa, uključujući bilateralne i regionalne sastanke** sa OCD i drugim akterima. U toj vježbi koristit će se indikatori i izvori verifikacije navedeni u okviru rezultata u Aneksu A.

oooOOOooo

ANEKS A: DETALJAN OKVIR REZULTATA ZA PODRŠKU EU CIVILNOM DRUŠTVU NA ZAPADNOM BALKANU I U TURSKOJ U KONTEKSTU PROŠIRENJA 2021-2027

Pojašnjenje terminologije koja se koristi unutar okvira:

- **Generalni ciljevi:** Širi, *dugoročni uticaj* i *situacija koja će se postići*; standard ugrađen u međunarodnom i evropskom pravnom okviru za ljudska prava i najbolje prakse EU;
- **Specifični ciljevi/ishodi:** *Kratkoročni do srednjoročni efekti* na koje se intervencija odnosi;
- **Indikatori rezultata:** Mjere progresa u ostvarenju dogovorenih specifičnih ciljeva i ishoda;
- **Mjerilo:** situacija koja je ostvariva u idealnim uslovima i predstavlja konkretnu *optimalnu situaciju* koja će se ostvariti u datom periodu. Mjerila se definišu u odnosu na postojeće regionalne standarde (za Oblast 1 i 2) iz kojih su već izvučene obaveze za zemlje koje teže članstvu u EU, dok za Oblast 3 one već sadrže postojeće prepoznate okvire samoregulacije za civilno društvo ili sredstva procjene u oblasti razvoja civilnog društva;
- **Meta korisnika IPA-a:** Ovo kolona je ponuđena da pomogne razvoju korisnika IPA-e i reviziji njihovih specifičnih strategija OCD. Mete se odnose na *precizirani nivo učinka za indikator u predodređenom trenutku*. U pripremi sopstvenih strategija, vlasti/institucije zemlje korisnice instrumenta IPA i OCD će postaviti svoje sopstvene specifične mete – u mnogim slučajevima meta ne može opravdano biti drugačija od ishoda i mjerila, ali u drugim slučajevima, metu je možda potrebno drugačije formulirati, ili može predstavljati korak ka ostvarenju mjerila;
- **Polazno stanje:** Nivo učinka u preciziranom početnom trenutku. Daje inicijalnu tačku poređenja u svrhu budućeg mjerenja učinka. Za određivanje polaznog stanja, pored drugih relevantnih izvještaja koristit će se Godišnji izvještaj TACSO 3 programa o monitoringu za 2020. godinu (izvještaj će biti dostupan na proljeće 2021).
- **Izvor verifikacije (IV):** Izvori primarnih i sekundarnih izvora informacija korišteni u monitoringu i ocjeni situacije u datom vremenskom periodu, tj. na godišnjem nivou.

Smjernice za podršku EU civilnim društvu u region proširenja, 2021-2027: RADNI NACRT okvira rezultata

Nivo rezultata (Sveukupni cilj, specifični ciljevi/ishodi)	Indikator rezultata	Mjerila/referenca na regionalne standarde	Polazna/trenutna vrijednost	Izvor verifikacije (IV)	Vremenski ograničen cilj korisnika IPA-e ⁹
<p>Generalni cilj: Generalni cilj podrške EU civilnom društvu u okviru politike proširenja je jačati participatorne demokratije i proces približavanja EU u regionu proširenja</p>					
<p>Specifični ciljevi za poticajno okruženje</p>					
<p>SC 1.1 Svi pojedinci i pravna lica u region proširenja mogu uspostavljati, pridruživati se i učestvovati u neformalnim i/ili registrovanim organizacijama, mogu se mirnim putem okupljati i slobodno se izražavati</p>	<p>1.1.a. Broj slučajeva povreda osnovnih ustavnih prava osoba ili pravnih lica na slobodno izražavanje, okupljanje, pridruživanje i/ili učestvovanje u neformalnoj i/ili registrovanoj organizaciji, i od tih slučajeva, broj istraženih i sankcionisanih slučajeva (raščlanjenim da pokažu slučajeve boraca za ljudska prava) od strane vlasti zemlje korisnice instrumenta IPA</p> <p>1.1.b. U praksi ne postoji slučaj teškog kršenja ili povrede slobode udruživanja, okupljanja i izražavanja</p> <p>1.1.c. Napredak u usvajanju i implementaciji relevantnog zakonodavstva u smislu: -Uslova za uspostavljanje/registraciju bez diskriminacije (na osnovu dobi, nacionalnosti, legalnog kapaciteta, spola, itd.) - Bez restrikcija u određivanju obima djelovanja i ostvarivanju ciljeva; - Pravila raspuštanja i ukidanja ispunjavaju standarde međunarodnog prava; - Adekvatno (odgovarajuće i opravdano) ograničavanje slobode okupljanja (u skladu sa međunarodnim standardima) - Sloboda izražavanja za sve, uz ograničenu zabranu govora mržnje (na primjer)</p>	<p>Povelja EU o osnovnim pravima Član 12 – Sloboda okupljanja i udruživanja Član 11: Sloboda izražavanja</p> <p>Evropska konvencija o ljudskim pravima Član 11 – sloboda okupljanja i udruživanja Član 10 – sloboda izražavanja</p> <p>Zajedničke smjernice o slobodi udruživanja Evropska komisija za demokratiju putem zakona (Venecijanska komisija)</p> <p>Poglavlje 6: Pravo privrednih društava (proces registracije)</p>	<p>Na osnovu Izvještaja TACSO 3 EU o monitoringu za 2020. (dostupan na proljeće 2021) te na osnovu drugih relevantnih izvještaja</p>	<p>Dokumenti: Godišnje sudske statistike</p> <p>Izvještaji međunarodnih, regionalnih i domaćih tijela za ljudska prava i organizacija</p> <p>Evropski sud za ljudska prava</p> <p>Metode: Pregled zakona Anketa sa OCD Fokus grupe Intervjui</p>	<p>Pravni okvir: Pravni okvir je u potpunosti u skladu sa međunarodnim standardima o osnovnim ljudskim slobodama i sva potrebna poboljšanja su učinjena do 2027.</p> <p>Praksa: Nema prisutnih slučajeva ozbiljnog kršenja ili povreda i u slučaju da se dese, pravilno su sankcionisane</p>

⁹ Pružene kao podrška razvoju korisnika instrumenta IPA/reviziji domaćih strategija OCD ili strateških planova OCD

Nivo rezultata (Sveukupni cilj, specifični ciljevi/ishodi)	Indikator rezultata	Mjerila/referenca na regionalne standarde	Polazna/trenutna vrijednost	Izvor verifikacije (IV)	Vremenski ograničen cilj korisnika IPA-e ⁹
<p>SC 1.2. Sve vlasti zemlje korisnice instrumenta IPA štite OCD od uplitanja i napada, poštuju privatnost i posjeduju ciljne i srazmjerne mjere za OCD kad je riječ o borbi protiv kooptacije, ekstremizma, terorizma, pranja novca i korupcije.</p>	<p>1.2.a. Postojanje zakonskih odredbi koje jasno štite pravo OCD-a, i OCD imaju pristup efektivnim žalbenim mehanizmima radi osporavanja ili zahtijevanja revizije odluka koje utiču na ostvarivanje njihovih prava - mjeri se u smislu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - broja žalbi o nedostacima zaštite OCD-a; - broja napada na aktiviste civilnog društva, broj poduzetih mjera od strane državnih institucija u cilju zaštite; - broja napada na OCD i njihove članove (u obliku prijetnje, klevete, prljave kampanje, zastrašivanja, uznemiravanja, online i offline govora mržnje) i broja mjera poduzetih od strane državnih institucija u cilju pružanja zaštite - broj prijavljenih slučajeva oštećenja imovine i broj mjera poduzetih od strane državnih institucija u cilju pružanja zaštite <p>1.2.b. . Zakoni za borbu protiv ekstremizma, terorizma, pranja novca i korupcije ne uključuju odredbe kojima se OCD-ima zabranjuje ili onemogućava poduzimanje legitimnih radnji ili uživanje osnovnih prava, te je i u praksi da aktivnosti OCD-a nisu ograničene zbog neopravdanih ili nesrazmjernih tvrdnji o vezama sa ovim odstupanjima – ovo će se mjeriti u smislu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - broja organizacija koje su nepravredno optužene i osuđene zbog svojih navodnih veza sa ekstremizmom, terorizmom, pranjem novca i korupcijom; -nesrazmjernost mjera zabrane finansiranja koje su primjenjene na OCD u poređenju s drugim subjektima npr. političkim strankama – broj slučajeva gdje državne vlasti ili banke ometaju ili obeshrabruju OCD prilikom otvaranja bankovnih računa, slanja ili primanja novca 	<p>Poglavlje 23: Pravosuđe i osnovna prava</p> <p>Povelja EU o osnovnim pravima: Član 7 Povelje – Poštovanje privatnog i porodičnog života Član 8– Zaštita ličnih podataka</p> <p>Article 8– Protection of personal data</p> <p>Poglavlje 4: Slobodno kretanje kapitala (<i>relevantnost i proporcionalnost</i> mjera za OCD)</p> <p>Poglavlje 23: Pravosuđe i temeljna prava</p> <p>Poglavlje 24: Pravda, sloboda i sigurnost</p>		<p>Dokumenti: Godišnje sudske statistike</p> <p>Izveštaji međunarodnih, regionalnih i domaćih tijela za ljudska prava i organizacija</p> <p>CIVICUS Monitor</p> <p>Presude Evropskog suda za ljudska prava</p> <p>Metode: Ankete s OCD Medijski izvještaji</p> <p>Dokumenti: Tematske i evaluacije za zemlju od strane GRECO-a i MONEYVAL-a</p> <p>Metode: Pregled zakona Anketa s OCD Medijski izvještaji Fokus grupe Intervjui</p>	

Nivo rezultata (Sveukupni cilj, specifični ciljevi/ishodi)	Indikator rezultata	Mjerila/referenca na regionalne standarde	Polazna/trenutna vrijednost	Izvor verifikacije (IV)	Vremenski ograničen cilj korisnika IPA-e ⁹
<p>SC 1.3. Vlasti zemlje korisnice instrumenta IPA sve OCD tretira jednako u odnosu na njihov rad, i izjednačeno sa poslovnim subjektima</p>	<p>1.3.a. OCD se tretiraju jednako i svaki preferencijalni tretman se zasniva na jasnim i objektivnim kriterijima poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - broja slučajeva gdje državna tijela koriste preferencijalan i/ili diskriminatoran tretman prema određenim OCD; <p>1.3.b. OCD nisu podvrgnute strožijim administrativnim i operativnim uslovima od onih koji važe za poslovne subjekte, mogu primati beneficije i mogu se po jednakim osnovama natjecati s drugim poslovnim subjektima u postupcima javnih nabavki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj/procenat inspekcija ili sankcija za OCD u poređenju s drugim poslovnim subjektima; - Broj odbijenica ili ograničenog pristupa OCD natječajima u okviru javnih nabavki <p>-Zahtjevi izvještavanja srazmjerni su veličini i radu OCD</p>	<p>Povelja EU o osnovnim ljudskim pravima: Član 21 – nediskriminacija</p> <p>Član 14 – Zabrana diskriminacije</p> <p>Poglavlje 3: Pravo na poslovno nastanjanje i sloboda pružanja usluga (jednak pristup OCD-ima prema pružanju usluga)</p> <p>Poglavlje 5: Javne nabavke</p> <p>Poglavlje 6: Pravo privrednih društava (<i>proporcionalni zahtjevi izvještavanja za OCD, zahtjev za finansijsku reviziju, itd.</i>)</p> <p>Poglavlje 22: Regionalna politika i koordinacija strukturalnih instrumenata (<i>OCD kao korisnice sredstava EU, ili izvođači</i>)</p>	<p>Na osnovu izvještaja TACSO 3 EU o monitoringu za 2020. (dostupan na proljeće 2021) te na osnovu drugih relevantnih izvještaja</p>	<p>Dokumenti: (Poslovni) registri i websajt i izvještaji agencije za zapošljavanje</p> <p>Metode: Pregled zakona Anketa s OCD Fokus grupe Intervjui</p>	
<p>SC 1.4. Centralne i/ili lokalne IPA vlasti imaju poticajne politike i pravila za male organizacije i građanske inicijative (grassroot organizacije*)</p>	<p>1.4.a Male organizacije u zajednici/lokalne organizacije i građanske inicijative su prepoznate u zakonu i u slučaju da nisu, mogu slobodno raditi bez registracije</p>	<p>Poglavlje 23: Pravosuđe I osnovna prava</p>		<p>Dokumenti: Godišnji izvještaj o javnom finansiranju i konsultacijama</p>	

Nivo rezultata (Sveukupni cilj, specifični ciljevi/ishodi)	Indikator rezultata	Mjerila/referenca na regionalne standarde	Polazna/trenutna vrijednost	Izvor verifikacije (IV)	Vremenski ograničen cilj korisnika IPA-e ⁹
	<p>Definicija termina <i>grassroot</i>: * <i>Grass-root organizacija je samoorganizovana grupa pojedinaca koji slijede zajedničke interese kroz volontersku ili neprofitnu organizaciju. Grassroot organizacije obično imaju nizak nivo formalnosti ali široku svrhu u odnosu na tematske grupe za samopomoć, organizacije koje djeluju unutar lokalne zajednice ili udruženja u zajednici</i></p>			<p>CIVICUS Monitor</p> <p>Metode: Pregled zakona Anketa s OCD Fokus grupe Intervjui</p>	
<p>SC 2.1. Sve OCD su slobodne da traže i primaju finansiranje</p> <p>SC 2.2. Podrška javnih institucija OCD-ima je dostupna u zemlji korisnici instrumenta IPA i pruža se na transparentan, odgovoran, pošten, i nediskriminacijski način</p>	<p>2.1.a. Zakon stimuliše a praksa omogućava sve vrste donacija (uključujući i donacije izvana) u skladu sa međunarodnim standardima u smislu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regulisanih i praktikovanih gotovinskih i nenovčanih donacija iz svih izvora; - Mogućnost finansiranja od strane javnih tijela; <p>Mogućnost finansiranja od strane institucionalnih/korporativnih ili individualnih donatora</p> <p>bez prepreka za finansiranje od strane drugih država ili multilateralnih agencija;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podliježe samo zakonima koji se generalno primjenjuju u oblasti carine, deviznog poslovanja i pranja novca, kontra terorizma i onih o finansiranju izbora i političkih stranaka 	<p>Vijeće Evrope Preporuka CM/Rec (2007)14 Komiteta ministara državama članicama o pravnom statusu nevladinih organizacija u Evropi</p>	<p>Na osnovu izvještaja EU TACSO 3 o monitoringu za 2020 (dostupan na proljeće 2021) i na osnovu drugih relevantnih izvještaja</p>	<p>Dokumenti: Izvjestaji porezne uprave/podaci Izvjestaj o donacijama od strane Catalyst Balkans</p> <p>Svjetski indeks davanja</p> <p>Metode: Pregled poreznih zakona Anketa s OCD Medijski izvještaji Fokus grupe Intervjui</p>	<p>Pravni okvir omogućava pristup različitim tipovima sredstava. Volumen i tip su uporedivi s potrebama civilnog društva i uključuju institucionalno višegodišnje finansiranje. Postoji konzistentan pozitivan trend povećanja u javnom finansiranju.</p>
	<p>2.2.a. Percepcija OCD o pružanju finansiranja u smislu transparentnosti, pravednosti i nediskriminacije</p> <p>2.2.b. Odnos traženog iznosa i odobrenog iznosa/isplaćenog na godišnjem nivou putem javnog finansiranja OCD-a i trend/povećanje sredstava svake godine</p> <p>2.2.c. Kvalitet okvirova vlasti zemlje korisnice IPA-e za finansiranja OCD (s fokusom na proceduralni dokument) u smislu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jasnih i objektivnih kriterija; - Regulisanog konflikta interesa 	<p>Vijeće Evrope Preporuka CM/Rec (2007)14 Komiteta ministara državama članicama o pravnom statusu nevladinih organizacija u Evropi Br. 57 "U ostvarenju svojih ciljeva NVO imati podršku putem <u>javnog finansiranja</u> i drugih vidova podrške (...)" Br. 58. "Svakim oblikom javne podrške NVO-ima</p>		<p>Dokumenti: Godišnji izvještaj o javnom finansiranju, prihodi od lutrije, itd. (ako postoje)</p> <p>Završni račun državnog budžeta</p> <p>Metode: Pregled zakona Anketa s OCD Medijski izvještaji</p> <p>Fokus grupe Intervjui</p>	

Nivo rezultata (Sveukupni cilj, specifični ciljevi/ishodi)	Indikator rezultata	Mjerila/referenca na regionalne standarde	Polazna/trenutna vrijednost	Izvor verifikacije (IV)	Vremenski ograničen cilj korisnika IPA-e ⁹
<p>SC 2.3 Pojedinci i korporacije uživaju porezne olakšice zbog donacija OCD-ima.</p>	<p>- Monitoringa i evaluacije korištenih sredstava - Redovno izvještavanje o iskorištenim javnim sredstvima</p> <p>2.2.d Proces aplikacije za javno finansiranje je jednostavan, transparentan; informacije su objavljene i kriteriji odabira su unaprijed javno najavljeni</p>	<p><i>treba se upravljati putem jasnih i objektivnih kriterija</i></p>			
<p>2.4. Finansijske (npr. porezne ili in-kind tj. nenovčane) beneficije su dostupne OCD</p>	<p>2.3.a. Broj i vrsta donacija OCD-ima od pojedinaca i korporacija (precizirano u novčanim vrijednostima)</p> <p>2.3.b. Pojedinci i korporacije mogu koristiti jasno definisane i dostupne porezne olakšice bez administrativnih opterećenja.</p> <p>Pod-indikatori za razmatranje: Smanjenje poreza za pojedince (uključujući filantropiju) i korporativne donacije su utvrđene u zakonodavstvu uz jasne zahtjeve i uslove) OCD uključene u kreiranje državnih politika koje se odnose na korporativnu socijalnu odgovornost</p>	<p>Preporuka Vijeća Evrope CM/Rec (2007)14 – <i>Br. 57 “U ostvarivanju svojih ciljeva NVO trebaju imati podršku putem javnog finansiranja i drugih vidova podrške, poput oslobođenosti plaćanja poreza na prihod i druge poreze ili od plaćanja poreza na članske naknade, sredstva i robu primljenu od donatora ili vlade međunarodnih agencija, prihoda od investicija, rente, naknada od autorskih prava, prometa nekretninama, kao i poticaje za donacije putem smanjenja poreza na prihod ili kredite</i></p> <p>Poglavlje 16: Oporezivanje (donacije</p>	<p>Na osnovu Izvještaja EU TACSO 3 o monitoringu za 2020 (dostupan na proljeće 2021) i na osnovu drugih relevantnih izvještaja</p>	<p>Dokumenti: Izvještaji porezne uprave/podaci Izvještaj o donacijama od strane Catalyst Balkans</p> <p>Svjetski indeks davanja</p> <p>Metode: Pregled poreznih zakona Anketa s OCD Medijski izvještaji Fokus grupe Intervjui</p>	

Nivo rezultata (Sveukupni cilj, specifični ciljevi/ishodi)	Indikator rezultata	Mjerila/referenca na regionalne standarde	Polazna/trenutna vrijednost	Izvor verifikacije (IV)	Vremenski ograničen cilj korisnika IPA-e ⁹
	<p>2.4.a. Procenat OCD koje su upoznate s poreznim poticajima i koje ostvaruju koristi od njih.</p> <p>2.4.b.: Zakonodavstvo utvrđuje a u praksi se podržavaju povoljne porezne olakšice za grantove, donacije, ekonomske aktivnosti, pasivne investicije, zadužbine, članske naknade, itd., kojima se podržavaju neprofitne aktivnosti, i ne utvrđuje se dodatno oporezivanje u slučaju donacija OCD-ima</p>	<p>se ne oporezuju i po mogućnosti postoje porezne olakšice za takve aktivnosti)</p> <p>Preporuka Vijeća Evrope CM/Rec (2007)14</p> <p><i>Br. 57 "NVO u ostvarivanju svojih ciljeva trebaju imati podršku putem javnog finansiranja ili drugih vidova podrške, poput oslobodenosti od poreza na prihod ili drugih poreza (...)."</i></p> <p>Poglavlje 16: Oporezivanje (donacije se ne oporezuju i po mogućnosti postoje porezne olakšice za takve aktivnosti)</p>		<p>Dokumenti: Izveštaji porezne uprave/podaci Izveštaj o donacijama od strane Catalyst Balkans</p> <p>Svjetski indeks davanja</p> <p>Metode: Pregled poreznih zakona Anketa s OCD Medijski izvještaji Fokus grupe Intervjui</p>	
<p>2.5. Politike vlasti zemlje korisnice instrumenta IPA i pravno okruženje stimulišu i fasilitiraju volontiranje i zapošljavanje u OCD</p>	<p>2.5. a. Broj uposlenika u OCD (stalni uposlenici i uposlenici uz skraćeno radno vrijeme) i broj volontera u OCD (predmet dostupnosti podataka)</p> <p>2.5.b. Broj i vrsta poticaja i programa kojima država podržava razvoj i promociju volontiranja Altern.: Broj sati koji građani godišnje utroše na volontiranje na godišnjem nivou.</p> <p>2.5.c. Kvalitet zakonodavnog okvira za zapošljavanje i volontiranje u smislu:</p>	<p>Informacija EK o politikama EU i volontiranju: Prepoznavanje i promovisanje prekograničnih volonterskih aktivnosti u EU, VM (2011) 568 finalni Poglavlje 2: Slobodno kretanje radnika</p>	<p>Na osnovu Izvještaja EU TACSO 3 o monitoringu za 2020 (dostupan na proljeće 2021) i na osnovu drugih</p>	<p>Dokumenti: Penzioni fond, ured za statistiku, agencija za zapošljavanje, registar druge relevantne institucije Svjetski indeks davanja (percepcija o volontiranju) Metode: Pregled zakonodavstva o zapošljavanju i volontiranju</p>	<p>Pravni okvir: Pristup (objedinjenim) podacima o zapošljavanju je jednostavan.</p> <p>Praksa: Angažovanje volontera je jednostavno i</p>

Nivo rezultata (Sveukupni cilj, specifični ciljevi/ishodi)	Indikator rezultata	Mjerila/referenca na regionalne standarde	Polazna/trenutna vrijednost	Izvor verifikacije (IV)	Vremenski ograničen cilj korisnika IPA-e ⁹
	<ul style="list-style-type: none"> - Politika potpore i poticajnih programa za zapošljavanje u OCD; - Jasno definisani i nediskriminirajući ugovorni odnosi i zaštite koje pokrivaju organizovano volontiranje 	Poglavlje 24: Pravda, sloboda i sigurnost (mogućnost za jednostavno i učinkovito prekogranično volontiranje)	relevantnih izvještaja	UN Nacionalni računovodstveni priručnik o neprofitnim institucijama u Sistemu nacionalnih računa i priručnik MOR-a o mjerenju volontiranja u civilnom društvu Anketa s OCD Fokus grupe Intervjui	podaci-evidencije su dostupni (kroz redovno prikupljanje statističkih podataka)
Specifični ciljevi u oblasti promjene u odnosima OCD i javnih (vlasti) institucija					
SC 3.1. Vlasti zemlje korisnice instrumenta IPA u procese odlučivanja uključuju OCD i uvažavaju njihov značaj u poboljšanju dobre uprave	<p>3.1.a. Procenat zakona/uredbi, strategija, drugih akata od javnog interesa i političke reforme o kojima se učinkovito*¹⁰ konsultovalo sa OCD-ima* u pogledu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pristupa informacijama o nacrtu politike/pravnog akta od početka izrade nacrta do kraja postupka usvajanja - Dovoljno vrijeme (min 15 dana) za komentarisanje prije upućivanja nacrta/politike u procedure usvajanja - korištenje vanrednog/ubrzanog postupka u usvajanju zakona bez poštivanja minimalnih standarda konsultacija je izuzetak i opravdano - pravovremena objava izvještaja o rezultatima konsultacija, uz pojašnjenje razloga za neusvajanje određenih komentara - odabir članova radnih grupa iz reda OCD, na osnovu javnog poziva, jednakog tretmana i jasnih kriterija koji osiguravaju raznolikost i balans između kvaliteta i kvantiteta predstavnika OCD. 	<p>Vijeće Evrope Deklaracija komiteta ministara o Kodeksu dobre prakse za učesće civilnog društva u procesu odlučivanja 2009.</p> <p>Domaća RJU legislativa – prema EU/SIGMA principi javne uprave</p> <p>Informacija EK – Prema boljoj kulturi konsultacija i dijaloga – generalni principi i minimalni standardi za konsultacije</p>	Na osnovu Izvještaja EU TACSO 3 o monitoringu za 2020 (dostupan na proljeće 2021) i na osnovu drugih relevantnih izvještaja	<p>Dokumenti:</p> <p>Godišnji izvještaji o javnim konsultacijama (ako postoje) Primjer: https://ekonsultacije.gov.ba/; https://zqm.rks-gov.net/en/; https://ener.gov.mk</p> <p>WeBER report (Uključivanje OCD u RJU)</p> <p>Godišnji izvještaj o implementaciji strategija RJU (pripremljen od strane korisnika instrumenta IPA) kao i ocjena Komisije i SIGMA-e o RJU</p> <p>Metode:</p>	<p>Minimalni standardi (vidjeti indikatore) za konsultacije su ispoštovani u pravnom okviru i u praksi.</p> <p>FIO i mehanizmi za povratne informacije su funkcionalni. Podaci o konsultacijama se prikupljaju i godišnji izvještaji se kreiraju i objavljuju.</p>

¹⁰ U pogledu Smjernica i monitoringa, efektivne konsultacije su one konsultacije kod kojih je ispoštovan minimalni standard za konsultacije, kako slijedi:

1. postoji pravna obaveza objave nacrta zakona na internetu i nacrti se redovno objavljuju
2. dovoljno vrijeme za komentarisanje: minimalno 15 radnih dana,
3. ako postoji radna grupa ili neko drugo savjetodavno tijelo uspostavljeno za pripremu određenog nacrta, članovi radne grupe predstavljaju razne aktere i kriteriji za imenovanje predstavnika su transparentni, otvoreni, inkluzivni i unaprijed poznati,
4. postoji obaveza objavljivanja izvještaja o povratnim informacijama sa sažetkom procesa konsultacija, listom uključenih aktera, sažetkom zaprimljenih komentara/prijedloga, njihovog uticaja na nacrt zakona i opravdanost odbijenih komentara/prijedloga.

Nivo rezultata (Sveukupni cilj, specifični ciljevi/ishodi)	Indikator rezultata	Mjerila/referenca na regionalne standarde	Polazna/trenutna vrijednost	Izvor verifikacije (IV)	Vremenski ograničen cilj korisnika IPA-e ⁹
	<p>3.1.b . Mehanizmi za dijalog su jasni, otvoreni, dostupni i efikasni* (problemi se pravovremeno rješavaju na državnom (vlada, ministarstva, parlamenti) i lokalnom nivou (načelnik, lokalna administracija, općinsko vijeće) efikasno * u smislu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - frekventnost (redovnost) sjednica - pravo članova OCD da iniciraju sjednicu i tačke dnevnog reda - adekvatan follow-up zaključaka i preporuka itd. 	<p>Komisije sa zainteresovanim stranama VM (2002) 704</p> <p>Principi javne administracije</p> <p>–</p> <p>Princip 11: Politike i zakoni se izrađuju na inkluzivan način kojim se omogućava aktivno učešće društva kao i koordinacija različitih perspektiva unutar vlasti, 2014</p> <p>Poglavlje 6:</p>		<p>Pregled zakona Anketa s OCD Fokus grupe Intervjui</p> <p>Dokumenti: Mehanizmi (kancelarija, vijeće, itd.) izvještaj, zapisnik sa sjednica, websajt</p> <p>Metode: Pregled regulatornog okvira (pravilnik, itd.) Anketa s OCD Fokus grupe Intervjui</p>	
<p>SC 3.2 Vlasti zemlje korisnice instrumenta IPA su sposobne uključiti civilno društvo i pepoznati važnost razvoja i saradnje s civilnim društvom. putem strateškog okvira i politika i koje se zasniva na adekvatnim osnovnim podacima i potrebama</p>	<p>3.2.a Strateški okvir ili mjere su na efikasan način (vidjeti definiciju iznad) izrađene u saradnji sa civilnim društvom</p> <p>3.2.b Instrukcije ili mehanizam(i) na nacionalnom nivou imaju (ljudski resursi, finansijski) resurse i mandate za fasilitaciju dijaloga između OCD-a i vlasti, diskusiju o izazovima i predlaganju glavnih politika za razvoj civilnog društva</p>	<p>Pravo privrednih društava</p> <p>Poglavlje 18: Statistika (problematika podataka OCD)</p> <p>Poglavlje 28: Zaštita potrošača i zdravlja (<i>uloga za udruženja potrošača je osigurana u skladu sa pravnom stečevinom</i>)</p>		<p>Dokumenti: Mehanizmi (kancelarija, vijeće, itd.) izvještaj, zapisnik sa sjednica, websajtovi</p> <p>Metode: Pregled regulatornog okvira (pravilnik, itd.) Anketa s OCD Fokus grupe Intervjui</p>	<p>Strategije, okviri i mjere prenose ciljeve SEUCD. Mehanizmi za dijalog i akcione planove su resursi (ljudski resursi, kapaciteti, finansiranje)</p>
<p>Specifični ciljevi u oblasti otpornosti i kapaciteta OCD</p>					

Nivo rezultata (Sveukupni cilj, specifični ciljevi/ishodi)	Indikator rezultata	Mjerila/referenca na regionalne standarde	Polazna/trenutna vrijednost	Izvor verifikacije (IV)	Vremenski ograničen cilj korisnika IPA-e ⁹
<p>SC 4.1. Interne strukture upravljanja kod OCD slijede principe dobrog upravljanja*</p> <p><i>*OCD su jasno definisale upravljačku strukturu uključujući prepoznatu podjelu odgovornosti između upravnih (upravni odbor) i izvršnih tijela (direktor, uposlenici)</i></p>	<p>4.1.a. OCD slijede pravnu obavezu u vezi internih upravnih struktura (koje nisu prekomjerne/pretjerane) u svakodnevnom radu</p> <p>4.1.b. Procenat OCD koje objavljuju svoje organizacijske strukture i interne dokumente (statuti, finansijske regulative, pravilnici, kodeksi ponašanja, itd.) uključ. politike o rodnoj ravnoteži</p> <p>4.1.c. Stvarna uloga upravnih i/izvršnih tijela je u skladu sa njihovom ulogom/očekivanjima članova/korisnika</p> <p>4.1.d. Postojanje/uspostavljanje podsektora ili sektorske inicijative za samoregulaciju u oblasti transparentnosti i odgovornosti</p> <p>4.1.e. Rodna ravnoteža u organizacijskoj strukturi</p>	<p>Globalni standard za odgovornost OCD</p> <p>Civicusov indeks civilnog društva</p> <p>Civicusov indeks civilnog društva Brza procjena ICD-BP - CSI- RA)</p>	<p>Na osnovu Izvještaja EU TACSO 3 o monitoringu za 2020 (dostupan na proljeće 2021) i na osnovu drugih relevantnih izvještaja</p>	<p>Dokumenti: Indeks održivosti OCD</p> <p>Metode: Anketa s OCD Studije slučaja Fokus grupe Intervjui</p>	<p>OCD mogu učestvovati u donošenju politika/odluka i djeluju u ime svojih korisnika kao nezavisni akteri u saradnji s drugima i samostalno i u svom radu se vode svojim vizijama i misijama. OCD djeluju u skladu s pravom na udruživanje i odgovorne su prema svojim upravljačkim strukturama, zaposlenicima, članovima. Mogu privući podršku iz raznih izvora i mogu i spremne su o svojim postignućima komunicirati s generalnom javnosti.</p>
<p>SC 4.2. OCD u regionu proširenja mogu javnosti iskomunicirati rezultate svojih aktivnosti</p>	<p>4.2.a. Procenat OCD koje imaju najmanje jedan on-line kanal (websajt, društvene mreže, itd.)</p> <p>4.2.b. Prisustvo specijalizovanog PR/komunikacijskog kadra u organizacijskoj strukturi (osim u malim lokalnim organizacijama)</p> <p>4.2.c. Slučajevi saradnje između OCD i medija. Altern. Nivo medijskog praćenja aktivnosti OCD-a i broj slučajeva pozitivne analize uloge koju OCD igraju u civilnom društvu</p>		<p>Na osnovu Izvještaja EU TACSO 3 o monitoringu za 2020 (dostupan na proljeće 2021) i na osnovu drugih relevantnih izvještaja</p>	<p>Dokumenti Indeks održivosti OCD Izvještaji prema Civicusovoj metodologiji (ako postoje)</p> <p>Metode: Anketa s OCD Studije slučaja Fokus grupe Intervjui</p>	
<p>SC 4.3. OCD su transparentne po pitanju svojih programskih aktivnosti i finansijskog upravljanja</p>	<p>4.3.a. Procenat OCD koje javno objavljuju revizorske izvještaje o finansijskom poslovanju i godišnje izvještaje</p>			<p>Dokumenti Objedinjeni izvještaj iz registra (ako je dostupan) Izvještaji prema Civicusovoj metodologiji (ako postoje)</p> <p>Metode: Anketa s OCD</p>	
<p>SC 4.4. OCD prate i vrednuju rezultate i uticaj svog rada</p>					

Nivo rezultata (Sveukupni cilj, specifični ciljevi/ishodi)	Indikator rezultata	Mjerila/referensa na regionalne standarde	Polazna/trenutna vrijednost	Izvor verifikacije (IV)	Vremenski ograničen cilj korisnika IPA-e ⁹
	<p>4.4.a. Udio OCD koje prate i vrednuju svoje projekte i programe finansirane od strane EU koristeći polazna stanja i indikatore kvalitete (alter. udio OCD koje se bave prikupljanjem podataka)</p> <p>4.4.c. Slučajevi provedene evaluacije projekta i programa kog finansira EU</p>			<p>Fokus grupe Intervjui</p> <p>Dokumenti: Nacionalni izvještaji prema Civicusovoj metodologiji (ako postoje)</p> <p>Program za civilno društvo – baze podataka o projektima (ako postoje)</p> <p>Metode: Anketa s OCD Studije slučaja Fokus grupe Intervjui</p>	
<p>SC 5.1. Aktivnosti OCD vođene su dugoročnim misijama, vizijama i cijevima (VMC) definisanim od strane njihovih članova i mogu ih dosljedno slijediti u svom djelovanju</p>	<p>5.1.a. Broj OCD s jasnim VMC koje su definisali njihovi članovi</p> <p>5.1.b Korištenje analize aktera i mehanizama povratnih informacija od korisnika/članova</p>	<p>Civicusov indeks civilnog društva</p> <p>Civicusov indeks civilnog društva Brza procjena ICD-BP - CSI- RA)</p>		<p>Dokumenti: Nacionalni izvještaji prema Civicusovoj metodologiji (ako postoje)</p> <p>Metode: Anketa s OCD Studije slučaja Fokus grupe Intervjui</p>	
<p>SC 5.2. OCD koriste istraživanje i druge oblike dokaza kako bi poduprle svoje aktivnosti; njihove zagovaračke aktivnosti rješavaju temeljne uzroke</p>	<p>5.2.a. Broj OCD koje koriste adekvatnu argumentaciju i analizu u ostvarivanju zagovaračkih ciljeva. uključ. ravnopravnost polova</p> <p>5.2.b. Slučajevi korištenja dokaza u zagovaračkim projektima koje finansira EU</p>		<p>Procenat povjerenja javnosti u OCD (prilikom anketiranja javnosti, u odnosu na druge institucije)</p>	<p>Dokumenti: Indeks održivosti OCD Objedinjeni izvještaj iz registra (ako je dostupan) Izveštaji prema Civicusovoj metodologiji (ako postoje)</p> <p>Metode: Anketa s OCD Studije slučaja Fokus grupe Intervjui</p>	
<p>SC 5.3. OCD se redovno umrežavaju unutar i izvan zemlje i grade koalicije u cilju povećanja uticaja na kampanje i zagovaranje</p>	<p>5.3.a. Broj OCD koje učestvuju u lokalnim, nacionalnim, regionalnim i međunarodnim mrežama i broj slučajeva</p>			<p>Dokumenti:</p>	

Nivo rezultata (Sveukupni cilj, specifični ciljevi/ishodi)	Indikator rezultata	Mjerila/referenca na regionalne standarde	Polazna/trenutna vrijednost	Izvor verifikacije (IV)	Vremenski ograničen cilj korisnika IPA-e ⁹
SC 5.4. OCD u svom radu strijeme ka opštem dobru¹¹	međusektorskih partnerstava (akademska zajednica, privatni sektor) 5.3.b.Slučajevi početka/povećanja umrežavanja putem projekata finansiranim od strane EU kojima se cilja na kampanje i zagovaranje			Izvještaji prema Civicusovoj metodologiji (ako postoje) Metode: Anketa s OCD Studije slučaja Fokus grupe Intervjui	
	5.4.a Procenat povjerenja javnosti u OCD (prilikom anketiranja javnosti, u odnosu na druge institucije)			Dokumenti: Izvještaj o istraživanju javne percepcije Indeks održivosti OCD Izvještaji prema Civicusovoj metodologiji (ako postoje) Metode: Anketa s OCD	
SC 6.1. Aktivnosti prikupljanja sredstava su podržane ključnim VMC OCD-a	6.1.a. Procenat OCD koje potvrđuju da mogu prikupljati sredstva u skladu sa svojim planiranjem i svojim VMC 6.1.b. Politike donatora se zasnivaju na i uključuju potrebe OCD (indirektni indikator) 6.1.c Podaci o izvorima finansiranja OCD su dostupni (uklj. objavu imena donatora u skladu sa odredbama zaštite podataka)	Globalni standard za odgovornost OCD Civicusov indeks civilnog društva - Indeks brze procjene (CSI- RA) (CDI-BP) Poglavlje 9: Finansijske usluge (<i>osiguranje na radu</i>) Poglavlje 22: Regionalna politika i koordinacija strukturalnih elemenata (<i>OCD kao korisnice pomoći EU, ili izvođači</i>)	Na osnovu izvještaja TACSO 3 EU o monitoringu za 2020. (dostupan na proljeće 2021, te na osnovu drugih relevantnih izvještaja)	Dokumenti: Indeks održivosti OCD Izvještaji prema Civicusovoj metodologiji (ako postoje) Metode: Anketa s OCD, Fokus grupe Intervjui	

¹¹ Koristi ili blagostanje javnosti. Za razliku od privatnog, individualno dobro grupe ili pojedinca.

Nivo rezultata (Sveukupni cilj, specifični ciljevi/ishodi)	Indikator rezultata	Mjerila/referenca na regionalne standarde	Polazna/trenutna vrijednost	Izvor verifikacije (IV)	Vremenski ograničen cilj korisnika IPA-e ⁹
<p>SC 6.2. OCD imaju diverzifikovanu osnovu finansiranja, uključujući oslanjanje na članske naknade, korporativna/individualna davanja i socijalno preduzetništvo</p>	<p>6.2.a. 6.2.a. Diverzitet u izvorima prihoda OCD, npr. najmanje 2 različita tipa donatora, niti jedan donator ne finansira više od 50% budžeta organizacije</p> <p>6.2.b. Slučajevi alternativnih izvora finansiranja (tj., skupno finansiranje) koje OCD praktikuju</p>	<p>Poglavlje 19: Socijalna politika i zapošljavanje (tretman kadra u OCD)</p>		<p>Dokumenti: Indeks održivosti OCD Objedinjeni izvještaj iz registra (ako je dostupan) Izvještaji prema Civicusovoj metodologiji (ako postoje)</p> <p>Metode: Anketa s OCD, Fokus grupe Intervjui</p>	
<p>SC 6.3 OCD imaju učinkovite, osnažene i razvijene ljudske resurse (uposlenici, volonteri)</p>	<p>6.3.a. Postojanje internih kodeksa ponašanja za zaposlenike i osoblje</p> <p>6.3.b Slučajevi podrške razmjeni znanja, učenja kod kadra i volontera</p> <p>6.3.c. Proces zapošljavanja je transparentan i osnovna radna prava se poštuju uklju. gender politike</p>	<p>Poglavlje 19: Socijalna politika i zapošljavanje (tretman kadra u OCD)</p>		<p>Dokumenti: Indeks održivosti OCD Izvještaji prema Civicusovoj metodologiji (ako postoje)</p> <p>Metode: Anketa s OCD Fokus grupe Intervjui</p>	

DRAFT